

הלכות קריאת ספר תורה בימן קלו

עם כל אחד פחות משלושה פסוקים; שנים קורין שלשה שלשה ואחד קורא ארבעה. (ד) ואיזה מהם שקורא ארבעה הרי זה (ה) משבחו: ג' אם דלג פסוק אחד ולא קראו, אם הוא במנחה בשבת או בשני וחמישי (ה) וקרא עשרה (ב) פסוקים בלא פסוק המדלג (ו) אינו חוזר, (ז) ואם לאו חוזר. אבל בשבת, אפילו דלג (ג) (ח) פסוק אחד (ט) חוזר (ד) וקורא, ואפילו אחר שהחזיר את התורה (י) ואמר קדיש חוזר וקורא הוא ושנים עמו, ואפילו הפטיר והתפלל מוסף חוזר וקורא. *פרשיות המועדים (יא) (דינים) כמו במנחה בשבת ושני

באר היטב

כמ"ש המחבר סעיף ד. ואפשר כשדלג באמצע לא סגי בפחות מ', מ"א: (ג) פסוק א'. ואפילו קראו כ"א פסוקים לו' גברי בלא פסוק המדלג, אפ"ה חוזר וקורא, ענין שכנה"ג ופר"ח: (ד) וקורא. ומכרז ברפת התורה, ומש"ה

(ב) משבחו. כתב רש"ל, דעכשו שהשי"ן קורא לא יקרא לאמצעי ד' שלא לביש האחרון או הראשון, ע"ש, וב"ח חולק עליו וכן הסכים הפר"ח: (ג) פסוקים. עשרה פסוקים ל"ד, דה"ה אם לא קרא רק ט' פסוקים ג"כ צ"א

משנה ברורה

עליהם איזה פסוקים מלמטה או מלמעלה, (ב) לרמו דמפני שעמלק גרם להיות השם והפסא חסר, בדקתיב "פי יד על פס יד", כך יהיו פרשיותיו חסרים⁽²⁾: ב (ד) ואיזה מהם. כלומר, דמי שקרא יותר משבחו יותר, ואם הראשון קרא ארבעה, משבחו, דמצינו לעולם התשוב חסוב קודם; ובמנחה מצינו שאמצעי משבחו; ואם אחרון קרא ארבעה, יש לומר דמצלין בקדוש ואין מורידו, ועל"כ לא קפדינן על מי שזרז עצמו וקרא ארבעה, דכל אחד מהם יש לו טעם לשבת שהוא הראוי לזה. והנה בזמן הגמרא היו הקוראים לתורה קוראין בעצמן בתורה, ועכשו שהשליטי צבור קורא להן, יש דעות בין האחרונים, שיש אומרים שלראשון ולשני יקרא שלשה פסוקים ולאחרון יקרא ארבעה⁽³⁾, ויש שחולקין על זה. ועכשו נתפשט המנהג שקורין במנחה בשבת ובשני וחמישי כל הפרשה הראשונה של הסדר שיקראו בשבת הקאה, ככתוב בסדורים ומצינן הפסקת הפרשה לשלשה אנשים; ואם שנה כסדר הזה, אינו מעכב, רק שעל-פלפלים לא יפחת לאחד פחות משלושה פסוקים [ש"א]: ג (ה) וקרא עשרה פסוקים. ומורי שקל אחד קרא שלשה פסוקים, ובין פלם היו עשרה, דאם על-ידי הדלוג קרא אחד פחות משלושה פסוקים, אפילו בדיעבד צריך לתור ולקרות, דדלקמה בסעיף ד: (ו) אינו חוזר. דהא קרא עשרה פסוקים כהקנת חכמים, ואין הפסוק המדלג חובת היום, והרי יקראנה בשבת הבא אחריו⁽⁴⁾: (ז) ואם לאו, חוזר. הינו, שקרא רק תשעה פסוקים בין הכל. ואף דמבאר לקמה בסעיף ד דבדיעבד קרא וגם דלג באמצע, (ג) גרע טפי וחוזר. והאי 'חוזר' הינו אם נזכר לאחד שקבר ברף בקבה אחרונה, חוזר הוא (ד) ומכרז לפניה וקורא פסוק זה עם עוד שני פסוקים, שאין קורין בתורה פחות משלושה פסוקים, ומכרז לאחריה: (ח) פסוק אחד. ואפילו מקצת מפסוק אחד, (ט) ואפילו רק תבה אחת, צריך לתור ולקרות⁽⁵⁾, ויש להתחיל מתחלת אותו פסוק ולקרותו, ושנים עמו דין פסוק שלם⁽⁶⁾: (ט) חוזר וקורא. ואפילו קראו ד' גברי בלא פסוק המדלג. והאי 'חוזר' הינו שחוזר ומכרז לפניה ולאחריה (אחרונים): (י) ואמר קדיש חוזר וקורא. ונראה שדוקא אם הדלוג היה בעליות הראשונות⁽⁷⁾, אבל אם הדלוג היה (1) בעליה שביעית, וכל-שכן בעליות הנוספות על מנן שבועה, אין צריך לתור ולכרז בכיוון משום פסוק המדלג, דהלא בלאו הכי יעלה המפטיר לתורה, אם-כפן נתחיל הוא מפסוק המדלג עד סוף הפרשה⁽⁸⁾ ויגדולה מזו איתא לקמן בסימן רפב סעיף ו, ענין שם ובבאר הלכה שם דבור המתחיל דקומא [נו⁽⁹⁾]: (יא) דינים כמו וכו'. ומורי שעל-פלפלים קראו להתמשה גברי שלשה פסוקים לכל אחד

באר הגולה

דוחה גס"פן לכל החייבים. ודוקא למי שמזמין אותו, אבל אלמן שאין מזמין אותו אינו חייב בשבת שלפני התנהגה אפילו אם היא בתורה ויבשערי אפרים כתב, שאם אין חייבים יש לקרותו קדם לאחרים. ואם היה חסר סבור שמתנה התנהגה בשבוע זה ואחריו נדחה התנהגה ויהיה בשבוע אחר, אם רוצה שזמירו אותו שנית, הוא חייב לקרותו אז, ואם לאו אינו חייב. מי שהיה חתונה מיום רביעי ואילך, הוא חייב בשבת שאחריו⁽¹⁾, ודוחה חייב יארצט ואבי הכן לפני המילה, ודוקא שהוא בחור או שנשא בתולה, ואם לאו אינו חייב. ומי שאשתו הולכת לבית-הכנסת הוא קודם לחתן זה, אפילו לבחור שנשא בתולה ויבשערי אפרים כתב, ואפילו אם היה התנהגה בשבוע זה קדם יום רביעי, אף-על-פי שאין דוחה חייב אחר, מכל מקום יש לקרותו קדם לאחרים. ובחור שנשא בתולה קודם למי שנשא אלמנה, ואלמנה, לחלוצה וגרושה. יארצט הוא חייב, ונדחה מפני שאר חייבים, חוץ מחייב אבי הגלד קדם המילה, ואפילו אם המילה באותו שבת, נדחה מפני הארצט, לפי שסופו לעלות בשבת שחלף לבית-הכנסת. ואם הארצט אינו ביום השבת רק בשבוע שאחריו, אינו חייב לדחות אבי הגלד, ומכל מקום נוהגין לקרותו כשאין חייב אחר⁽²⁾. אבי הגלד, בשבת כשאשתו בריאה והולכת לבית-הכנסת מחייב לקרותו, אבל אם היא חולה ואינה יכולה לילך אינו חייב עד שתלך. ואם הוא ארבעים יום לזכר או שמונים לנקה, הוא חייב אף שאינה הולכת⁽³⁾, דהוא זמן הבאת הקרבן⁽⁴⁾. והפסלת, בעלת חייב, אלא-אם-כן הפילה צורה שאין אנו בקיאין בה. בשבת כשאשתו הולכת לבית-הכנסת⁽⁵⁾ [והינו בין לבן ובין לבת] הוא קודם לכל החייבים, חוץ החתן בשבת שמזמין אותו ונער שנעשה בר-מצוה שהם קודמין וכנ"ל. נוהגין לקרות התוקע לעלות⁽⁶⁾ לתורה בראש-השנה. ויש מקומות ששליח-צבור המתפלל מוסף בראש-השנה הוא גס"פן חייב לעלות לתורה⁽⁷⁾ באותו יום שהוא מתפלל. ודוקא אם הוא תוקע ומתפלל בתנא, אבל אם בא בשכרו אינו חייב כלל. ויש מקומות שבראש-השנה יום-ההפסוד אין משיגין בחייב, כי אם על המתנדבים בעין יפה על צדקה. אם אחד קנה עליה אחת, ונזכר הסגן שיש חייב שצריך לקרותו, יכול לתור בו, שמכירה בטעות הוא. אם יש שני חייבים שרים, ויטלו גורל⁽⁸⁾, מלבד אם אחד תלמיד-חכם הוא קודם⁽⁹⁾. מי שהיה חולה ונתרפא וכיצא בזה, שצריך לכרז ברפת הגומלי, יש לקרותו קדם לאחרים, כיון שהגוי לכרז בשעת קריאת התורה⁽¹⁰⁾, ומכל מקום אינו דוחה שום חייב, כיון שפן הדין יכול לכרז בעשרה אף בלאו עליה לספר תורה, יש לו לעשות כן ולא דוחה החייב מפניו. נוהגין לקרות למי שעמיד לצאת לדרך ולהשתחוה אחר השבת, או פן הדרך, וכן נוהגין לחלף כבוד לאורח נכבד ולקרותו, והוא טוב ויפה, אף אין דוחין שום חייב מהחייבים הנזכרים. ופשוט דמקום שהמנהג למכר המצות ונזכר המעשה לצדקה, באלה שאינם מהחייבין רק משום מנהג, אין להפסיד צדקה בשבילם, ומכל מקום תלוי לפי ראות עיני הסגן. ומשמע מאחרונים, דאף במקום שהגוי למכר כל העליות ולא להשיג אף על החייבים, מכל מקום חתן בשבת שקדם התנהגה וכן נער שנעשה בר-מצוה אין דוחין אותם. ונראה לי שאף יתר החייבים הנ"ל גס"פן אין לדחותם מכל וכל, שהוא מנהג קדמונים, רק על-פלפלים יתנו להם בעליות הנוספות. ונזכר פרטי כל הענינים עין בשערי אפרים:

* פרשיות המועדים וכו'. ענין במשנה ברורה מה שהחלשנו בשם אלהי דבה לענין קרבנות המוספין, דאם דלג מעקר חובת היום חוזר. ולפי זה נראה

שער הציון

(ב) אחרונים: (ג) אחרונים: (ד) גדלקמה בסעיף קטן ט, וכן כתב שצרי אפרים ושאר אחרונים: (ה) מגן-אברהם בסימן רפב, וכן כתב המייאדם ושי"א: (ו) ואפילו אם על-ידי הדלוג לא נשאר בעליה שביעית ג' פסוקים גס"פן יוצא על-ידי המפטיר, דהלא קומא לן דמפטיר עולה למנן שבועה. ואפילו אם היה הדלוג בפרשיות הראשונות גס"פן קצת קשה, דלקח לא יתחיל המפטיר מעליה המדלגת ולהלן? ואפשר דבענין דוקא שיהיה המפטיר האחרון שבפראים, ועל"כ אי אפשר לו להשלים מה שחסרו הקוראים בעליות הראשונות, דאם-כן לא יהיו העליות כסדרן: (ז) אחרונים:

הַלְבוּת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִיּוּמָן קָלוּ

ביאורים ומוספים

ביאר בשעה"צ שם (ס"ק ח) שכאן כיון שגם בירך ברכה אחרונה, חמור יותר מסתם היסח הדעת, ולכן צריך לחזור ולברך.

והאם צריך לחזור ולומר 'ברכו', כתב הא"ר לקמן (שם ס"ק א, והובא בהגהות רעק"א על השו"ע כאן ס"ג), שלכאורה אין לומר 'ברכו' לפי שכבר יצאו בזה, אלא להתחיל מ'ברוך אתה' שהוא עיקר ברכת התורה, וסיים שם שמתפינא לומר כן כיון שהפוסקים סתמו בזה. מאידך, הדרך החיים (דיני קריאת התורה דין האיך יתנהג אם טעה בקריאה ס"ב) והקצושי"ע (סי' כג סכ"ג) כתבו, שלאחר ברכה אחרונה, חשוב הדבר כהיסח הדעת וצריך לומר 'ברכו' שנית.

18) ואם לא התחיל את הברכה עצמה אלא רק אמר 'ברכו', כתב השו"ע לעיל (סי' קלה ס"ו) לענין כהן שנכנס לבית הכנסת לאחר שהתחיל הישראל לברך, שאמירת 'ברכו' אינה נחשבת כהתחלה, ובטעם הדבר כתב המשנ"ב שם (ס"ק כא), שכיון שהציבור ענו 'ברוך השם המבורך', לא היתה אמירת ה'ברכו' לבטלה.

[משנ"ב שם]

לְהַתְחִיל מִמְקוֹם שֶׁהִתְחִיל זֶה שֶׁלְפָנָיו¹⁹⁾ וכו', אֶלָּא מִמְקוֹם שֶׁפָּסַק הַכֹּהֵן²⁰⁾.

19) ואם לא התחיל השני ממקום שהתחיל הראשון, כתב הא"ר (ס"ק ז) שלאחר שסיים העולה השני יעלה הראשון שוב ויקרא את אותם שני פסוקים שקרא בתחילה ועוד פסוק אחד, ואף שהקריאה תהיה שלא על הסדר. מאידך, בשערי אפרים (שער ז ס"ד ובפתחי שערים שם) כתב שאף שמעיקר הדין יכולים לעשות כהא"ר, אך לכתחילה אין ראוי לעשות דבר שנראה תמוה לרבים שקוראים שלא על הסדר, ולכן יחזור הראשון ויקרא שני פסוקים שקרא בתחילה וימשיך משם כסדר. וראה עוד מה שכתבנו לעיל (ס"ק י).

20) ואם בקריאת הלוי קראו שני פסוקים, וזכרו רק אחרי שעלה הישראל ובירך, כתב הדרך החיים (שם) שיחזור ויקרא הישראל את שני הפסוקים שקרא הלוי ועוד פסוק אחד, ואחר כך יקרא עוד ישראל להשלים את מנין הקרואים, וכן הורה הגר"נ קרליץ (יד בקריאת התורה סי' לט ס"ה).

[שעה"צ ס"ק יג]

שְׁחִיבָא הַחַיִּי אֲדָם מִהִמְגֵּן אֲבֵרָהּ סִיּוּמָן קַצ גַּסְפָּן אִינוּ פְּרִיז²¹⁾.

21) וראייתו שם, שכתב המג"א (שם ס"ק ג, הביאו הביה"ל שם ס"ב ד"ה יברך) שאם טעה ובירך ברכה אחרונה על כוס של ברכת המזון, אך דעתו היתה לשתות עוד, שאינו צריך לברך ברכה ראשונה, וגם כאן דעתו היתה לקרוא כתיקון חכמים, וברכה אחרונה בטעות היתה [ולכן לדעת הט"ז לא יחזור לברך שנית ברכה קודם הקריאה]. אולם התוספת חיים (על החיי אדם כלל לא ס"ק לח, שהביא השעה"צ שם) דחה, ששונה הדין בטעה בברכה אחרונה, כיון שלא הסיח דעתו משתיה [ולא משום שהברכה היתה בטעות], אולם כאן הסיח דעתו מלקרוא עוד, ולכן חוזר ומברך ברכה ראשונה. וכן כתב הברכי יוסף (ס"ק ג ד"ה וממוצא) [וראה בביה"ל שם, שדעת רעק"א, שכל דינו של המג"א שלא צריך לחזור ולברך ברכה ראשונה דוקא כשטעה בדין, וחשב שצריך לברך ברכה אחרונה אף על פי שרצונו לשתות עוד, אבל כששכח שיש לו לאכול עוד ובירך ברכה אחרונה, צריך לחזור ולברך על מה שיאכל אחר כך].

[משנ"ב ס"ק יא]

מִפְּסוּק ״וְהִקְלָאָה עַד ״לְכַפֵּר צְלִיכָם״¹¹⁾ וכו', אִם דָּלַג אֵינָה פְּסוּק מִ״וְהִקְרַבְתֶּם״ עַד סוּף הַפָּרָשָׁה¹²⁾.

11) ואם טעה והתחיל לקרוא מ'והקרבתם', כתבו המקור חיים (קיצור הלכות ס"ג) והשערי אפרים (שער ח ס"ג) שאם עדיין לא אמר העולה לתורה את הברכה שלאחר הקריאה, יחזור לקרוא 'ובחדש הראשון', ואם כבר בירך, אין צריך לחזור, והוסיף השערי אפרים, שהוא הדין אם קרא עד 'מלבד עולת הבוקר'.

12) אבל אם דילג את הפסוק ובחמשה עשר וגו', כתב לקמן (סי' תרנט ס"ק ד) שאינו צריך לחזור.

[ביה"ל ד"ה פרשיות]

בַּפְתָּחֵי־שְׁעָרִים שְׁלוֹ, כְּכַרְבִּינֵי¹³⁾ וכו', בְּצַבּוּר בְּלֹא בְּרָכָה¹⁴⁾.

13) והוסיף השערי אפרים שאף יחזור לומר חצי קדיש.

14) והוסיף השלמי חגיגה (דיני קריאת המועדים סי' יד אות ג), שאם נזכרו לאחר שהעולה למפטיר כבר בירך ברכה אחרונה, אין צריך לחזור, ועלתה קריאת היום טוב של סוכות במה שקראו למפטיר. וראה עוד מה שכתבנו לקמן (סי' תרנט ס"ק ד).

[משנ"ב ס"ק יב]

דְּאֵין קְרִיאָה חֲשׂוּבָה בְּפָחוֹת מִשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים¹⁵⁾.

15) ואם קרא רק את חציו של הפסוק השלישי, כתבו בשו"ת אמרי יושר (ח"א סי' קמג) והדעת תורה (ס"ד) בשם זכור לאברהם ובשו"ת הר צבי (או"ח ח"א סי' סו) שאינו צריך לחזור ולקרוא, לפי שגם קריאה זו נחשבת כקריאת שלשה פסוקים, ומה שאמרו בגמ' (תענית כו, ב) שכל פסוק שלא פסקו משה אין פוסקים אותו, אין זה אלא לכתחילה, אבל בדיעבד חשוב הדבר כקריאת פסוק [וראה בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ד סי' כג) מה שכתב בזה].

[משנ"ב ס"ק יג]

צָרִיף לְחֹזֵר וְלִקְרוֹת¹⁶⁾.

16) והיינו שהעולה שבקריאתו קראו שני פסוקים יחזור ויעלה. ואם היו שני הפסוקים פסוקים גדולים, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"א סי' לה) שעדיף שיעלה אחר לקרוא שני פסוקים אלו [והפסוק הנוסף], משום שאין אנו בקיאים בחלוקת הפסוקים, ויתכן שקרא הראשון שלשה פסוקים, ולכתחילה הרי אין עולה אדם אחד שני פעמים. ואף אם העולה שקרא שני פסוקים הוא לוי, וכשנעלה ישראל במקומו לשלישי יתכן שנפסיד את עליית הלוי [אם באמת קרא רק שני פסוקים], אין בכך כלום, שהרי התקנה להעלות כהן ולוי בתחילה היתה כדי שלא יבואו לאנצויי, וכאן שכבר קראוהו לא יבואו לאנצויי.

[משנ"ב שם]

וְלִבְּן צָרִיף לְחֹזֵר וְלִבְּרֵךְ לְפָנֵיהֶם¹⁷⁾ וכו', וְאִם בְּכֹר הִתְחִיל הַשָּׂנִי לְבָרְכָה¹⁸⁾.

17) ואף שאם היה מפסיק אחרי קריאתו בשיחה בעלמא או אפילו מסיח דעתו מלקרוא עוד, ואחר כך חוזר בו ורוצה להמשיך לקרוא, כתב לקמן (סי' קמ ס"ק ז) שאינו צריך לחזור ולברך שנית, כבר

הלכות קריאת ספר תורה סימן קלו קלח

וְרָאֵה לְדָבָר (יד) פְּרֻשֶׁת עֲמֻלָּק. אָבֵל אִם קָרָאוּ (טו) פָּחוֹת מִתְשַׁעָה, (טז) צְרִיכִים לְחֹזֵר (יז) וְלִקְרוֹת: ה' אִם קָרָא פְּרֻשֶׁת פָּרָה וּפְסָק בְּיִלְגֹר הֵגֵר בְּתוֹכָם (יח) וְגַלְל (יט) סִפְרֵי-תוֹרָה, חוֹזֵר וּפּוֹתֵחַ וּמִתְחִיל (יח) מֵרֵאשִׁי עַד הַפְּרֻשָׁה עַד מִתְּקֵמָא עַד הַעֲרֹב וּמִבְּרַךְ לְפָנֶיהָ (ט) וְלֹא-חֲרִיבָה: ו' הַקּוֹרֵא בְּתוֹרָה רֵאשׁוֹן וְקָרָא הַשֵּׁנִי מֵה שֶׁקָּרָא (י) הַרְאשׁוֹן, אִם הוֹסִיף עַל מֵה שֶׁקָּרָא (יט) הַרְאשׁוֹן (כ) שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים (כא) * אוֹ אֶפְלוּ שְׁנַיִם (כב) בְּמִקּוֹם דִּלָּא אֶפְשָׁר, אוֹתוֹ שְׁנֵי עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן, (כג) * וְאִם לֹא (כד) אֵינוֹ עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן, חוּץ (כה) מִפְּרֵי הַחֵג מִשּׁוּם דִּלָּא אֶפְשָׁר:

ז קל"ב בשם רבו
ח ה"ד"א בשם
השוכת הנאונים

קלח שלא לשיר בפְּרֻשָׁה פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, וּבִּו סְעִיף אֶחָד:

א * הַקּוֹרֵא בְּתוֹרָה (א) לֹא (ב) יִשִּׁיר בְּפְּרֻשָׁה פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, מִפְּנֵי הַיּוֹצֵאִים אֲז מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת שְׂאִימְרוּ א מַגִּלָּה כ"א

באר היטב

(1) וְלִקְרוֹת. וְאִם קָרָא הֵב פְּסוּק א' לְמַפְרֵעַ יָצָא, מ"א, וְעִ"ת לֹא כ"כ, ע"ש: (1) ס"ת. אָבֵל אִם לֹא גַלְל צִדִּין חוֹזֵר וְקוֹרֵא הַמּוֹדֵר וּמִבְּרַךְ לֹא-חֲרִיבָה וְלֹא לְפָנֶיהָ, כְּמִ"ש בְּסוּ"ק ה' בְּשֵׁם ט"ו: (2) הַפְּרֻשָׁה. פּוֹרֵחַ חוֹלֵק וּפְסָק וּמִתְחִילוּ מִמִּקּוֹם שֶׁפְּסָקוֹ: (3) וְלֹא-חֲרִיבָה. וְאִם דִּלְג פְּסוּק א' מִפְּרֻשֶׁת פָּרָה אֵינוֹ צָרִיף לְחֹזֵר וְלִקְרוֹת בֵּינוֹן שֶׁבָּבֵר קָרָאוּ אוֹתָהּ פְּרֻשָׁה, עִ"ת מ"א. פֶּתַח מִתְּרַ"מ מוֹלֵבְלִין סִימָן פּה: ש"ץ שֶׁקָּרָא בְּשֶׁפֶת בֵּינִים א' כַּוְּנָה

באר הלקה

כַּן נִמְי דִּיקָא הֵכִי [א"ר]: * אוֹ אֶפְלוּ שְׁנַיִם וְכוּ'. וְהוּא הָדִין אֶפְלוּ אִם מוֹסִיף בַּק אֶחָד הֵיכָא דְסָלִיק עֲנִינָא וְלֹא אֶפְשָׁר לְקָרוֹת יוֹתֵר, מִפְּלִשְׁתֵּן דְּפָרִי הַחֵג שֶׁהִקְלוּ יוֹתֵר מִשּׁוּם דִּלָּא אֶפְשָׁר. וְהַמְחַבֵּר דְּנָקֵט לְשׁוֹן שְׁנַיִם הַעֲתִיק לְשׁוֹן אֲבוּרְהֵם שֶׁהִבִּיא שֵׁם רֵאֵה מֵאֲנָשֵׁי מַעְמָר, דְּאֲנִי שֵׁם הַשֵּׁ"ס בְּהוֹסֶפֶת שְׁנֵי פְּסוּקִים, וּמִשּׁוּם דְּסָלִיק שֵׁם עֲנִינָא בְּתֵר הֵי תְרֵי פְּסוּקִים, וּמִצָּהוּי שֶׁפֶן כֶּתֵב גַּם הַלְבוּשׁ: * וְאִם לֹא אֵינוֹ עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן. עֵינן בְּפָרִי תִרְשׁ מֵה

משנה ברורה

(יד) פְּרֻשֶׁת עֲמֻלָּק. דְּקַלְהָ אֵינָה אֵלָא תְשַׁעָה פְּסוּקִים, וְכִינּוֹן דְּהָתֵם קוֹרִין לְכַתְחֵלָה תְשַׁעָה, בְּשַׁעָר יָמִים יוֹצֵאִין עַל-כֵּל-פָּנִים בְּדִיעְבַד בְּתְשַׁעָה, וְלֹא בְעֵינֵן עֲשָׂרָה רַק לְמַצְוָה לְכַתְחֵלָה. וּבִבְאֹר הַגְּנָ"א וְכֵן בְּתְשׁוּבַת פָּנִים מֵאִירוֹת חוֹלְקִים עַל זֶה וְדַעֲתֵם דְּעֲשָׂרָה הוּא לְעַכְבָּבָא, וּבְפָחוֹת מִזֶּה חוֹזֵר וּמִבְּרַךְ (כג) וְקוֹרֵא. וְנִרְאֶה דְּאִף לְדַעָה רֵאשׁוֹנָה, טוֹב שֶׁיִּקְרָאוּ בְּצַבּוּר עַל-כֵּל-פָּנִים בְּלֹא בְרַכָּה עוֹד שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים: (טו) פָּחוֹת מִתְשַׁעָה. הֵינּוּ (כג) שֶׁקָּרָאוּ כָּל אֶחָד שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, אֵלָא שֶׁבְּסֵף הַכֵּל לֹא הֵיךָ כִּי אִם שְׁמוֹנֶה פְּסוּקִים, כְּגוֹן שֶׁהַשְּׁלִישִׁי קָרָא פְּסוּק אֶחָד מִהַשְּׁנַיִם שֶׁלְפָנָיו, וְאֶפְלוּ הֵכִי לֹא יָצָא, דְּאִם הַשְּׁלִישִׁי לֹא קָרָא כִּי אִם שְׁנֵי פְּסוּקִים, כְּבָר אֲשַׁמְוּעֵינּוּ בְּרִישׁ הַסְּעִיף דִּלָּא יָצָא. (כד) וַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּיָצָא בְּדִיעְבַד, בֵּינוֹן שְׁעַל-כֵּל-פָּנִים קָרָאוּ כָּל אֶחָד שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים: (טז) צְרִיכִין לְחֹזֵר וְלִקְרוֹת²². רוֹצֵה לֹמַר: אוֹתוֹ שֶׁקָּרָא שְׁלֹשָׁה פָּנֵי, וְחַבְת "צְרִיכִים" לְשׁוֹן רַבִּים לֹא בְדוּקָא הוּא: ה' (יז) וְגַלְל סִפְרֵי-תוֹרָה. וְהַרְבֵּה (כז) אֲחֵרוּנִים הַסְּכִימוּ דְּגַלְל לֹא בְדוּקָא, אֵלָא הֵעָקֵר תְּלוּי בְּאִם בְּרַךְ אֲחֵרוּנָה, (כח) וְאִם לֹא בְרַךְ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁגַּלְל הַסִּפְרֵי-תוֹרָה חוֹזֵר וְקוֹרֵא אֶת הַמּוֹדֵר בְּלֹא בְרַכָּה לְפָנֶיהָ: (יח) מֵרֵאשִׁי הַפְּרֻשָׁה. וְהָא דִּלָּא סְגִי שִׁיתְחִיל מִמִּקּוֹם שֶׁפְּסָק מִתְחִלָּה? דְּכִינּוֹן (כו) שְׁלֹא קָרָא מִתְחִלָּה כְּפִדָּר שֶׁתִּקְנֵהוּ חֲזָקִים, אֵינן כָּאֵן קָרִיבָה; וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הַסְּכִימוּ הָאֲחֵרוּנִים דְּאִם דִּלְג אֵינָה פְּסוּק אֵינוֹ חוֹזֵר, דְּהָרִי קוֹרֵא הַפְּרֻשִׁיּוֹת בְּשִׁבְחוֹת שְׁלֵקָה, וְכִמְו לְעִיל בְּסְעִיף ג' לְעֵנִין פְּרֻשִׁיּוֹת הַמּוֹעֲדִים. אָכֵן כָּל זֶה בְּדוּקָא אִם דִּלְג מִהַפְּסוּקִים שְׂאִינִם מַעְרָב חוֹבֵת הַיּוֹם וְדִהֵנוּ עַד "וְיִלְגֹר הֵגֵר בְּתוֹכָם", אָבֵל אִם דִּלְג מַעְרָב חוֹבֵת הַיּוֹם, (כט) הַסְּכִימִים בְּאֵלֶיהָ רַבָּה דְּחוֹזֵר, וְכִמְו שֶׁנִּתְבָּאָר לְעִיל בְּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה סְעִיף-קָטָן יֵא לְעֵנִין פְּסוּקִי קָרְבֵן מוֹרָף: ו' (יט) הַרְאשׁוֹן. וְדוּקָא דִּיעְבַד, (כ) אָבֵל לְכַתְחֵלָה אֵינן כְּדָא שֶׁיִּקְרָא לְמַפְרֵעַ מִהַפְּסוּקִים הַקּוֹדְמִים אֶפְלוּ אִם יִרְצֶה לְהוֹסִיף עַל-יָדוֹ כְּמָה. אֶף יֵשׁ נוֹהֲגִין בְּפְּרֻשֶׁת בְּחֻקֵּי קוֹרִין לְעוֹלָה תּוֹכְחָה שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים קִדְּם כְּדִי לְהַתְחִיל בְּדָר ט"ב²³, אֶף שֶׁבָּבֵר קָרָא הַשְּׁלִישִׁי אוֹתָן הַפְּסוּקִים²⁴: (כ) שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים. בְּמִקּוֹם שֶׁאֶפְשָׁר: (כא) אוֹ אֶפְלוּ שְׁנַיִם. הֵינּוּ, שֶׁהוֹסִיף שְׁנֵי פְּסוּקִים עַל פְּסוּק אֶחָד שֶׁקָּרָא מִמָּה שֶׁלְפָנָיו, וְכִמְו שֶׁאֵינוֹ נוֹהֲגִין בְּרֵאשִׁי-חֲדָשׁ שֶׁחֲלָרִי מִתְחִיל פְּסוּק שֶׁקָּרָא הַפֶּתַח וְאֵינוֹ מוֹסִיף רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים²⁵, מִפְּנֵי שְׂאִי אֶפְשָׁר בְּעֵנִין אַחֲרָיו²⁶, כְּמֹ שִׁיתְבָּאָר בְּהַלְכוֹת רֵאשִׁי-חֲדָשׁ: (כב) בְּמִקּוֹם דִּלָּא אֶפְשָׁר. הֵינּוּ, דִּלָּא אֶפְשָׁר לְקָרוֹת שְׁלֹשָׁה כִּי אִם שְׁנַיִם מִשּׁוּם דְּסָלִיק עֲנִינָא, דְּאִי לֹא אֶפְשָׁר כָּלל הוּי דוּמָא דְּפָרִי הַחֵג²⁷: (כג) וְאִם לֹא. שְׁלֹא קָרָא שְׁלֹשָׁה בְּמִקּוֹם דְּאֶפְשָׁר לוֹ לְקָרוֹת שְׁלֹשָׁה²⁸, אוֹ שְׁלֹשָׁה קָרָא שְׁנַיִם בְּמִקּוֹם דְּהֵיךָ אֶפְשָׁר לוֹ עַל-כֵּל-פָּנִים לְקָרוֹת לְשְׁנַיִם: (כד) אֵינוֹ עוֹלָה מִן הַמִּנְיָן. מִלְשׁוֹן זֶה מִשְׁמַע דְּאֵינן אֲסוּר בְּדָבָר לְחֹזֵר וְלִקְרוֹת מֵה שֶׁקָּרָא הַעוֹלָה שֶׁלְפָנָיו, אֵלָא שְׂאִינן עוֹלָה לְמִנְיָן הַקּוֹרֵא, וְאִזֵּיל לְשִׁטְתָּה בְּסִימָן רַבִּב סְעִיף ב: וְעֵינן שֵׁם בְּרַמ"א דְּחוֹלֵק עַל זֶה²⁹: (כה) מִפְּרֵי הַחֵג. כְּחֹל-הַמּוֹעֵד סְכוּת דְּהַרְבִּיעֵי חוֹזֵר וְקוֹרֵא מֵה שֶׁקָּרָאוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם³⁰, מִשּׁוּם דִּלָּא אֶפְשָׁר לְקָרוֹת לְפָנָיו מֵה שְׂאִינן מִעֲנִינָהוּ שֶׁל יוֹם:

א (א) לֹא יִשִּׁיר וְכוּ'. הֵינּוּ, שְׁלֹא יִסִּים לְשׁוֹם אֶחָד מִהַעוֹלָם סְמוּךְ לְהַתְחִלָּת הַפְּרֻשָׁה שֶׁאֲחֵרֶיהָ פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים³¹, מִפְּנֵי הַיּוֹצֵאִין בֵּין

שער הציון

(כג) הֵינּוּ ג' פְּסוּקִים, דְּאֵינן קוֹרִין בְּתוֹרָה פָּחוֹת מִג' פְּסוּקִים, כְּמֹ לְעִיל בְּסְעִיף ג' אָבֵל פְּסוּק הַמְדֻלָּג בְּשַׁבָּת: (כג) לְבוּשׁ וְעֵלְתִּימִיד וְאֵלֶיהָ רַבָּה וְדָרָךְ-הַחַיִּים: (כד) כְּגוֹן-אֲבָרְהָם וְחַיִּי-אָדָם וְשִׁלְחָן-עֲצִיּוֹתֵיהֶם. וְלִמְעֻשָׁה נִרְאֶה לְעֵנִיּוֹת דַּעֲתִי דְּאֵינן לְהוֹרוֹת כֵּן, דְּכִלְאוּ הֵכִי דַעֲת הַגְּנָ"א וּפָנִים מֵאִירוֹת הַגִּיל דְּאֶפְלוּ אִם קָרָאוּ ט' לֹא יָצָא, וְעֵינן בְּבֹאֵר הַגְּנָ"א, וּמִשְׁמַע דְּלִישְׁתּוֹ דְּסִבְרִיא לֵה דְּאֵינן לְמִדִּין מִפְּרֻשֶׁת עֲמֻלָּק מִשּׁוּם דְּשֵׁם לֹא אֶפְשָׁר בְּעֵנִין אַחֵר, אִסְכֵּן בְּהֵאֵי עֲנִינָא דְּלְמַפְרֵעַ גְּסָכֵן לֹא נוֹכַל לְלַמֵּד מֵאֲנָשֵׁי מַעְמָר, מִשּׁוּם דְּשֵׁם לֹא אֶפְשָׁר בְּעֵנִין אַחֵר, וְלִפִּי זֶה אֶפְלוּ אִם בֵּין כָּלִם קָרָאוּ עֲשָׂרָה פְּסוּקִים אֵלָא שֶׁהַשְּׁלִישִׁי שֶׁקָּרָא ד' קָרָא שְׁנֵי פְּסוּקִים לְמַפְרֵעַ, גְּסָכֵן לֹא יָצָא: (כד) * וְכִמְו שֶׁצִּינְתִּי לְעִיל בְּאוֹת יג: (כה) אֵלֶיהָ רַבָּה וְשִׁעֲרֵי-אֶפְרַיִם בְּשַׁעַר ז' אוֹת ד'. וְיֵה שֶׁבָּבֵאָר כְּט"ז גַּלְל עֲדִיף עוֹד מִפְּנֵי דְּלְדַעֲתָהוּ אֶף כְּשֶׁבְּרַךְ בְּרַכָּה אַחֲרוּנָה עֲדִינן לֹא מִקְרִי הַסִּחֲתֵדַעַת, וּבְגַלְל מוֹדָה, גַּלְל דִּידָה הֵינּוּ שֶׁהַכְּנִיסוּ לְאֲרוֹן-הַקֹּדֶשׁ, כְּמֹ שֶׁבָּבֵאָר בְּפִרְיֵי-מִגְדֵּי בְּמִשְׁבְּעוֹתֵיהֶם אוֹת ד': (כו) שְׁנֵי נִסְתֵּי הַגְּדוּלָה, וְעֵינן בְּפָרִי חֲדָשׁ שֶׁמִּפְּסָק עַל פְּסָק שֶׁלְחַן-עֲדִיף, וּבְמִנְיָן-אֲבוּרִים מְצוּד בְּהַשְּׁלָחָן עֲדִיף: (כז) עֵינן בְּאֵלֶיהָ רַבָּה שֶׁשֵׁם הַלְבוּשׁ כֵּן וְדִלָּא מִנְיָן-אֲבוּרִים, וְכֵן בְּסִפְרֵי-שִׁעֲרֵי-אֶפְרַיִם פְּסָק לְעֵנִין פְּסוּקִי קָרְבֵן מִרְפָּן בְּהֵאֵלֶיהָ רַבָּה, וּמִמִּילָא הוּא הָדִין

